
Obsah

1 POZNÁMKY KLINICKÉHO LÉKAŘE K RACIONÁLNÍ VÝŽIVĚ DĚTÍ A MLÁDEŽE	9
1.1 Problematika výživy dětí a mládeže	9
1.2 Požadavky výživy	13
1.3 Speciální sportovní třídy	15
1.4 Obézní dospívající	16
2 DENNÍ REŽIM DĚTÍ A MLÁDEŽE A JEJICH VÝŽIVA.	17
3 STRAVOVÁNÍ A VÝŽIVA DĚTÍ A MLÁDEŽE	21
3.1 Doporučené dávky živin a energie pro stravování dětí a mládeže.	21
3.2 Výživové faktory	22
3.2.1 Energie	22
3.2.2 Bílkoviny	22
3.2.3 Tuky	25
3.2.4 Sacharidy	26
3.2.5 Minerální látky	27
3.2.6 Vitamíny	28
3.2.6.1 Vitamín A	28
3.2.6.2 Vitamín B ₁	29
3.2.6.3 Vitamín B ₂	30
3.2.6.4 Vitamín C	30
3.2.6.5 Vitamín D	31
3.2.6.6 Vitamín E	32
3.3 Hodnocení stavu výživy v praxi	32
3.3.1 Vyšetření dítěte školního věku	32
3.3.2 Určování spotřeby živin	34
3.4 Obsah energie a živin v potravinách	35
3.5 Doplnující stravování	41
3.5.1 Mléko a maso	41
3.5.2 Zelenina, ovoce a brambory	41

4 SPOLEČNÉ STRAVOVÁNÍ A VÝŽIVA DĚTÍ A MLÁDEŽE	44
4.1 Zdravotní zabezpečení společného stravování	44
4.2 Hygienické požadavky na provoz školních jídelen	46
4.3 Používání pohotových potravin a polotovarů	47
4.4 Hygienická jakost poživatin	49
4.4.1 Zdravotní nezávadnost poživatin.	50
4.4.2 Nutriční hodnota poživatin	50
4.4.3 Senzorická hodnota poživatin	50
4.4.4 Obecné znaky jakosti.	51
4.4.5 Hodnocení poživatin v praxi	51
4.4.6 Nákazy a otravy z poživatin	54
4.5 Běžný hygienický dozor	57
4.5.1 Základní dohled	58
4.5.2 Vstupní lékařská prohlídka	58
4.5.3 Povinnosti pracovníků vykonávajících činnosti epidemiologicky závažné	58
4.6 Hygienické požadavky na objekt a jednotlivé provozy zařízení školního stravování	59
4.6.1 Hlavní faktory ovlivňující uchovávání potravin a přípravu stravy.	60
4.6.2 Technické vybavení a vnitřní členění provozu	62
4.6.3 Požadavky na umístění objektu	63
4.6.4 Hygienické požadavky na vlastní objekt	64
4.6.4.1 Sklady potravin	65
4.6.4.2 Hrubá přípravná potravin	71
4.6.4.3 Sklady kuchyňského odpadu	71
4.6.5 Výrobní část stravovacího zařízení	72
4.6.6 Odbytová část stravovacího zařízení	76
4.6.7 Šatny, denní místnosti a sanitární příslušenství personálu	76
5 POŽIVATINY	78
5.1 Potravin	78
5.1.1 Potravin živočišného původu	78
5.1.2 Potravin rostlinného původu	79
5.2 Voda	84
5.3 Pochutiny	84
6 TECHNOLOGIE VÝROBY POKRMŮ	85
6.1 Uskladnění potravin	85
6.2 Předběžná úprava potravin	86

6.3 Tepelná úprava potravin	87
6.3.1 Vaření	88
6.3.2 Pečení	92
6.3.3 Grilování	93
6.3.4 Dušení	94
6.3.5 Smažení	95
7 ZÁSADY VÝSTAVBY STRAVOVACÍHO ZAŘÍZENÍ PRO DĚTI A MLÁDEŽ	97
7.1 Možnosti organizace školního stravování	97
7.2 Výchozí hlediska při navrhování stravovacích zařízení	98
7.3 Výrobní část	99
7.3.1 Způsob řešení výrobní části	99
7.3.2 Stavební programy	101
7.3.3 Návrhy jednotlivých bloků a prostorů	107
7.4 Odbytová část	114
7.4.1 Způsob řešení odbytové části	114
7.4.2 Návrh jednotlivých prostorů odbytové části	116
7.5 Vnitřní zařízení	117
7.5.1 Stavební řešení	119
7.5.2 Pohoda prostředí	120
7.6 Požadavky na bezpečnost	123
7.7 Plánování, projektování a schvalování stravovacích zařízení	124
7.8 Typizační směrnice, modernizace	125
8 ORGANIZACE A ŘÍZENÍ PROVOZU STRAVOVACÍCH ZAŘÍZENÍ.	130
8.1 Organizace provozu stravovacího zařízení	130
8.2 Vedení jednotné evidence	137
9 VÝŽIVA DĚTÍ A MLÁDEŽE Z PSYCHOLOGICKÉHO HLEDISKA.	142
9.1 Hlavní charakteristiky psychického vývoje dětí a mládeže	142
9.2 Školní stravování v kontextu vyučování	146
9.3 Sociální faktory ve školním stravování	147
9.4 Vliv vnějších podmínek na průběh stravování	148
10 SPOLUPRÁCE PRACOVNÍKŮ ŠKOLY SE ŠKOLNÍ JÍDELNOU.	150
10.1 Úloha školy	150
10.2 Spolupráce školy s jídelnou	151

10.3	Prostředí jídelny	152
10.4	Výchovné problémy	153
11	SESTAVOVÁNÍ JÍDELNÍČKŮ	155
11.1	Pravidla sestavování jídelníčků	155
11.2	Sledování biologické a energetické hodnoty stravy	156
11.3	Používání vybraných druhů poživatin	156
11.4	Sestavy souboru pokrmů.	158
12	RECEPTÁŘ.	290
13	REJSTRÍK RECEPTUR	291

RECEPTURY S TECHNOLOGICKÝMI POSTUPY (karty 1—973)